

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Analizarea istorică a patriotismului.

IX.

Abstragând dela evoluțiunea pe care a făcut-o patriotismul în cursul vremii, mai sunt diferite resturi și despre altfel de forme, în cari s'a manifestat patriotismul. De exemplu, ca patriotism constituțional, cum ni se prezintă în cazul lui Leiningen. Acesta servia la 1849 ca ofițer împărătesc austriac în Ungaria. Ministrul de războiu provocase pe toți ofițerii austriaci, se pună jurământul pe noua constituție maghiară, dar Leiningen s'a rugat se fie permutat la un regiment german, pentru că el vrea se rămână și pe mai departe aceea ce e, *German*. I s'a răspuns, că are se rămână acolo unde e, dar se rămână credincios între toate împrejurările împăratului, iar Leiningen și-a cerut de nou permutarea, accentuând, că dacă va fi silit se pună jurământul pe constituția ungară, el se va simți dator să și apere constituția ungară, între toate împrejurările. Leiningen a pus jurământul, a trecut ca comandant de corp la armata maghiară, și după capitularea dela Șiria a fost arestat și executat prin streang.

Religiunea încă formează în anumită măsură izvor de patriotism. Protestanții din Germania se îngrozesc de o eventuală incorporare a Nemților din Austria la imperiul german, fiindcă acestia sunt catolici și împreună cu ceilalți catolici din Germania ar forma majoritatea. Vocea convingerii religioase e deci mai tare decât vocea conștiinței naționale. Tot așa stau lucrurile și cu cei din Croația, unde catolicii croați și sârbii ortodoci sunt în ceartă neîntreruptă, din pricina religioasă. Și atât Croații, cât și Sârbii, sunt de aceeași origine. Religiunea are deci și puterea de a crea naționalități!

Patriotismul municipal mai există astăzi numai în Elveția. Aci fiecare cetățean își iubește întâi cantonul seu propriu, căruia îi dă toată atențiunea, și numai în linia a doua iubește statul întreg. Patriotismul e legat deci aci de interese teritoriale. În Germania iarăși patriotismul e monarhic. A fi patriotic înseamnă a fi credincios împăratului. Pretutindenea însă patriotismul e influențat de împrejurime, de lucrurile esterne. Un copil din Grenlanda, adus la Roma, și crescut în limba, obiceiurile, sentimentele din Roma, devine Italian. Și iarăși, un copil din Roma, crescut de mic în Grenlanda, devine vâstar de eschimos. Ba și oameni mari sunt espusi astorfel de influențe esterne. Câți Francezi nu au existat, cari s'au închinat patriotismului german, și vice-versă. Se cunoaște doară testamentul politic al lui August II, care a insistat, ca ambasadorii dela curțile streine se fie cât de des schimbați, pentru că se instreinează de interesele patriei lor, prin diferite onoruri ce li se

fac, și mai ales prin căsătorii. Și metamorfosarea nici nu se face așa greu. Ajunge influența constantă, neîntreruptă, a împrejurimii streine. Mai ales în zile de entuziasm și de frenesie patriotică, schimbarea e făcută la moment. S'a văzut, cum corespondenții ziarelor streine de pe câmpul de războiu se însuflețesc până la deliriu pentru soldații streini. Când au dat soldații lui Garibaldi lupta din Tirol, la 1866, cu austriacii, corespondenții ziarelor engleze, cu toate că Anglia era neutrală, s'au însuflețit atât de mult pentru Garibaldi, încât au pus și ei mâna pe arme și au luptat alături în contra austriacilor. După ce Austria a pierdut, în urma războaielor dela 1859 și 1866, părțile din Italia, pe cari le avea mai înainte, multime de familii austriace, mai ales familii de funcționari, dar și de militari înalți, au ramas și pe mai departe în țara, care acum nu mai era a domnitorului lor, de care însă nu se puteau despărți.

Pentruca frânturi de popoare, trecute în altă țară, să-și poată conserva patriotismul original, se cer multe lucruri: școale, cluburi, consulate, mai ales însă stimă față de patria veche, și și mai ales o totală izolare socială. Și cu toate acestea influența împrejurimii e mare. Sentimentul patriotic al celor dimprejur trece prin toate zidurile de apărare. Italienii din țări streine nu mai simțesc ca cei de acasă și Nemții din America sunt cu totul deosebiți în sentimente de cei din imperiul german. Procesul schimbării sentimentelor patriotice se face cu mare ușurință și repede acolo, unde există o anumită omogenitate socială între cei de acasă și între nou sosiții. Merge însă mai greu acolo, unde e de constatat o superioritate, ori o inferioritate socială. E constatat, că cei avuți se contopesc mai curând, mai ales prin căsătorii, și tot așa și cei culți, pe când cei mai simpli și cei săraci împedecă procesul de fuzionare. Omul sărac e cel mai bun și cel mai statornic patriot, pentru că el ține mai mult și mai cu credință la moravurile și obiceiurile aduse din patria veche.

Ca motiv al schimbării sentimentelor patriotice e a se înșira și cumpărarea de casă ori de moșie în patria nouă, pentru că prin aceasta noul cetățean vine trecut între susținătorii statului, vine legat de acesta, deci are și îndatoriri față de el, mai ales după ce e pus se prestee și jurământul de nou cetățean al noiei sale patrii. Omul cu casă și moșie se simte acasă acolo unde o are, și încet încet uită patria veche.

Sunt apoi și grupări de oameni, cari au câte două soiuri de patriotisme, conservate deopotrivă. Sunt coloniile, rupte dela câte o națiune mare europeană și aruncate la mari depărțări, de unde însă ele tot mai țin legături cu mama de acasă, acomodându-se în același timp și statului nou căruia aparțin. Față de acesta ele manifestă patriotismul de stat; dar în cele culturale, literare, artistice, se țin

încă de patria veche, de unde se alimentează mereu cu produsele cele noue. Patriotismul cultural deci aparține vechei patrii. Viața și averea se jertfește pe seama noiei patrii, iubirea însă aparține patriei vechi!...

Administrația și legislațiunea formează, dacă sunt ambele la locul lor, o puternică legătură între deosebitele popoare dintr'un stat, pe cari le unește în patriotism. Cetățenii Italiei de astăzi, țărani din Lombarda, au regretat multă vreme pierderea administrației și justiției austriace, mai ales lipsa legii comunale, cu toate că ruperea lor de către Austria s'a făcut cu ajutorul lor. Tot așa și cei de pe valea Rinului, după ce au ajuns se fie supuși ai Prusiei, și-au conservat codul lor francez, codul lui Napoleon, multă vreme, și numai peste osută de ani s'au despărțit de el, cu inima îndurerată, acceptând legile germane. Putere atractivă mai au apoi asupra oamenilor și anumitele semne distinctive ale supremei puteri de stat, cum sunt: tricolorul statului, mărcile postale, uniforme și alte asemenea lucruri, pe cari ochiul se obicinuisa a le vedea în patria sa.

În fine mai are influență și mișcarea muncitorimeii în direcția întăririi sentimentului patriotic, după cum ni s'a dat să vedem în Austria, în statul acesta poliglot, unde s'a format un partid puternic din întreg proletariatul, fără deosebire de limbă, și menajat de guvern a fost folosit pentru împedecarea lăririi și învingerei naționalismului, pericolos pentru guvern și pentru social-democrație în asemenea măsură. Guvernul austriac a făcut loc în parlament, în număr suficient, social-democraților, pentru a reduce în parlament numărul naționaliștilor!...

Regimentele noastre în Polonia-rusească.

În «*Fremdenblatt*» din Viena, organul oficios al ministerului de externe, a apărut o corespondență dela corespondentul special de războiu al acestui ziar, în care între altele se spun următoarele: «Călătorind prin *Polonia-rusească* dealungul frontului, am putut vedea *flancul de nord al situației noastre*. Aci luptă în partea cea mai mare *regimente românești, a căror curaj, vitejie și dispreț de moarte* nu se poate releva în destul. Numărul *medaliilor de aur și de argint pentru vitejie*, cu cari au fost distinși ostașii acestor regimente, *este foarte mare!* Cu toată deosebirea de naționalitate, — aici lângă Români luptă și Sași ardeleni și Maghiari, — conlucrarea trupelor poate fi numită ideală. Tot așa funcționează ireproșabil și colaborarea comună cu Germanii».... Notăm, că sublinierile sunt ale lui «Pester Lloyd» ediția de seară dela 23 c. după care redăm esact rândurile de sus. Va să zică, încă un adevăr, pe care cu greu îl vor mai putea falsifica «binevoitorii» noștri.

Înștiințare.

Conform ordinului Preavenatului Consistor arhidiecezan din 5 Februarie a. c. Nr. 992 Școl. se aduce la cunoștința celor interesați, că pe baza rescriptului Excelenței Sale dlui ministru de culte și instrucțiune publică din 26 Ianuarie a. c. Nr. 913, acei candidați, cari sunt admiși la depunerea examenelor în cale privată, la institutul pedagogic al seminarului arhidiecezan «Andreian», de pe cursurile I, II, III și IV, și sunt născuți în unul din anii: 1891, 1895 și 1896, la depunerea examenelor pot să se prezinte la termenul din 9/22 Martie anul curent.

Sibiu, 12/25 Februarie 1915.

Diracțiunea.

Aviz.

Atragem atențiunea celor interesați asupra următoarelor comunicări ale domnului *Dr. Teodor Mihali*, presidential clubului parlamentar naționalist din camera ungară:

Am fost recercat din partea multor familii, ca prin intervenția factorilor competenți din România să câștig știri despre soarta iubitorilor lor, cari în actualul războiu au ajuns pe câmpul de luptă prizonieri în Rusia ori în Sârbia, și dela cari până acum n'a sosit nici o veste către cei de acasă.

Aprețind durerea și îngrijorarea celor interesați, m'am simțit îndemnat să merg la București, unde mai multe zile de-arândul am pertractat cu factorii cei mai competenți asupra chestiei acesteia din toate punctele de vedere. La pertractări a luat parte și un reprezentant al «Crucei Roșii» din Budapesta.

Resultatul acestor pertractări este, că «Crucea Roșie» din București, care stă sub prezidenția dlui *Al. Marghiolan*, fost ministru, a luat asupra sa sarcina să sondeze, atât în Rusia, cât și în Sârbia, locul unde se află internați prizonierii respectivi. Resultatul demersului său «Crucea Roșie» din București îl va comunica «Crucei Roșii» din Budapesta, iar aceasta va înștiința îndată familiile reclamante. În schimb și «Crucea Roșie» din Budapesta va avea să înștiințeze prin «Crucea Roșie» din București familiile interesate din Rusia și Sârbia, despre locul unde sunt internați ca prizonieri fiii lor pe teritoriul monarhiei austro-ungare.

Așadar familiile interesate din țara noastră, cari au fii prizonieri în Rusia ori Sârbia, să se adreseze direct către «Crucea Roșie» (*Vörös kereszt egylet*) din Budapesta, comunicând exact numele și rangul prizonierului, precum și alte date și împrejurări, menite a înlesni căutarea și aflarea lor. Datele acestea le va împărtăși apoi «Crucea Roșie» din Budapesta «Crucei Roșii» din București, care va executa sondarea în țările amintite cu toate mijloacele de cari dispune.

Trimiterea ajutoarelor de bani o va intermediar banca Marmarosch-Blank et comp., cu sediul în București, care bancă are conexiuni financiare în Rusia și Sârbia.

Dej, la 20 Februarie n. 1915.

Dr. T. Mihali.

Pastorală.

Preasfinția Sa, Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, a adresat credincioșilor sei sfaturi prețioase pentru aceste vremi de grea cercare prin cari trecem, sfaturi cuprinse în următorul *circULAR*, îndreptat către toate oficiile protopresbiterale și parohiale, precum și către învățătorimea și către toți fruntașii din eparhia Aradului:

Se apropie timpul pentru lucrările economice de primăvară. Războiul grozav urmează înainte și acum în curând vor merge la oaste și tinerii născuți în anii 1895 și 1896. Acasă rămân bătrânii, feciorandrii, pruncii, femeile cu foarte puțini bărbați în floarea vârstei, și totuși este de cel mai mare interes al nostru al tuturor, al armatelor noastre și al patriei întregi, ca tocmai în acest an plin de atâtea grozavii, pământul țării noastre să nu rămână sterp, ci tocmai din potrivă și cel mai neînsemnat colțisor să fie sămănat și să producă mai vărtos alimentele necesare pentru noi oamenii și nutrețul pentru vite.

Chiar și biruința vitezelor noastre ostiri atâră în mare parte dela aceea, ca acasă toate pământurile să fie lucrate și rodul din vara ce vine, să fie suficient pentru hrănirea bună a celor rămași acasă și a ostașilor, pe cari îi așteptăm cu mare dor să-i vedem la veșele lor.

Conduc de acest mare interes al statului nostru întreg, Excelența Sa Domnul ministru de agricultură, prin circularul său Nr. 2800/1915 Prez. din 22 Ianuarie s. c., a dispus: să se institue câte o comisie economică comitatensă, care sub președinția vicecomitelui să aibă grija, ca pe teritoriul comitatului să se îndeplinească la timp și cu cea mai mare încordare toate lucrările economice și deosebi cele ale sămănăturii de primăvară, iară prin comune se vor institui în același scop comisuri comunale, compuse din antistia comunelor, din preoții și învățătorii din loc și din alte persoane dispuse a lua parte la îngrijirea binelui obștesc.

Când aducem și pe această cale la cunoștință publică ordiul de mai sus al Ex. Sale d-lui ministru de agricultură, folosim prilejul de a îndemna cu tot deădinsul iubita noastră patrie și învățătorime, deși ne lăși preoții și învățătorii, ca fără șovăire să fie parte la aceste comisii și cu tot zelul și priceperea lor să stea în ajutorul celor chemați într-o îndeplinirea tuturor agendelor de lipsă la asigurarea înaltului și patrioticului scop, urmărit prin ordinul ministerial susprovoat.

Dar și afară de aceasta, cu provocare la circularul nostru Nr. 4539/1914 din 1/14 Septembrie 1914 invităm din nou iubita noastră patrie și învățătorime, ca în aceste zile de grea încercare pentru toate popoarele iubitei noastre patrii, să stea cu zel îndoit și cu tăvănață iubire creștinească în ajutor credincioșilor noștri și să-i îndrepte pe calea cea bună, pentru a micșora duină puțină suferințele impuse prin grozavul război, la care a fost silită monarhia noastră. Și aceasta să o facă toți cu atât mai vărtos, cu cât puterile de lucru s'au redus în mod însemnat, iar prețul bucatelor și a tuturor articulelor de alimentare s'a urcat în măsură ne mai pomenită în istoria monarhiei noastre astfel, că îngrijirea, ce a cuprins pe toți de soarta ce ne așteaptă, nu este fără temelii.

Dar ori cât de temeinică să fie îngrijirea, ori cât de mari s'ar părea neajunsurile vieții zilnice, tot mai mare trebuie să fie înțelegerea omului bazată pe viața de toate zilele și pe pățania trecutului, din care trebuie să luăm și noi învățătura cunoscută tuturor oamenilor cu judecată sănătoasă, că precum nu este mult, care să nu treacă prin cheltuiala fără cumpăt a averii și a câștigului, tot astfel nu este puțin rău să se ajungă cu cumpăt și împărțala bună a câștigului a fost și este și acum arma cea mai puternică și mijlocul cel mai potrivit pentru delăturarea neajunsurilor.

Privit astfel lucrul, precum nici că s'ar putea altcum, este datorita preoțimei, a învățătorime și a tuturor fruntașilor noștri cărturari și necărturari, să îndemne și să învețe poporul cu cuvântul și cu exemplul lor propriu și al familiilor lor, la muncă mai cu străduință și la folosirea mai cu cumpăt și cu posibilă cruțare a averii și a câștigului.

Și după ce se știe, că jertfa pentru patrie și tron, dovedită pe câmpul de luptă

de către vitejii noștri bă-bați duși la oaste, statul o răspâteste cu bunăvoință adevărat părintească; după ce se știe, că femeilor și familiilor avizate la ajutor în urma celor duși la oaste, statul le împărțește ajutorul de bani în așa măsură, încât nu numai că le este asigurată traiul vieții, dar multe dintre aceste familii capătă ajutor mai mare, decât ce era câștigul zilnic al bărbaților respective părinților lor pe când erau acasă, — este datorita factorilor pomeniți, deci a preoților, învățătorilor și a tuturor fruntașilor noștri cărturari și necărturari, să îndemne toate femeile și mamele la traiul cumpătat și la posibilă cruțare a ajutorului primit.

Accentuăm aceasta trebuință și din motivul, că după informațiile primite din diferite părți ale eparhiei, nu toate femeile ajutate înțeleg scopul ajutorului primit, ci pe când cele înțelepte și cu frica lui Dumnezeu folosesc ajutorul pentru provederea lor și a familiilor lor cu hrană și îmbrăcăminte nepărat trebuincioasă, plătesc cu bunăvoință dările la stat și la biserică și mai ușorează și din datorii, pe atunci se zice, că ar fi și de aceea, cari neglija trebuințele casei și ale familiei, nu numai nu plătesc nimic din datorii, ci se subtrag și dela plățirea dărilor, lăsându-le toate în sarcina bărbaților, iar banii i-ar cheltui cu ușorătate pe podoabe de mătăsurii și alte lucruri netrebnice, cari nu se potrivește cu câștigul și starea lor socială, și de cari nici nu visau pe câtă vreme le erau bărbații acasă, podoabe acestea, pe cari nici o femeie înțeleaptă și cu frica lui Dumnezeu nu mai risipește banii, și chiar să le fie plină casa cu asemenea scumpeturi, țin de necuvincioși să le îmbrace în vremuri ca și cele de acum, pline de amărăciune obște săă.

Nouă de altcum nici nu ne vine a crede să fie femei, cari să mai cheltuiască ajutorul de stat ori chiar și prisosul avutului lor pe podoabe scumpe și nepotrivite stării lor. Nu ne vine a crede să fie femei cu asemenea slăbiciuni urâte înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor de bine. Și nune vine a crede nici de aceea, pentru că toate știu și trebuie să știe, că poșta statului duce scrisorile cu veștile bune ori rele până la cele mai îndepărtate locuri ale lumii și astfel și la mâna soților lor, cari luând cunoștință despre asemenea purtare a femeilor lor, fiecare se va întreba în sufletul său: oare de dragul cui cheltuește soția mea bani pe podoabe scumpe, când eu sângerez pe câmpul de luptă pentru Tron și patrie și astfel pentru binele obștesc?

Nu ne vine a crede asemenea învinuirii la adresa femeilor, iar dacă totuși ar fi femei cu asemenea slăbiciuni chiar și numai în număr restrâns, unele ca acestea întăresc de deplin adevărul graiului de Solomon: „Măierile cele înțelepte au zidit case, iară celele fără de minte le-au surpat cu mâinile lor”. Pildă 14, 1.

Dar ori cum ar fi starea lucrului, ținem de datorita noastră să hărească, să provocăm și îndatorăm pe toți factorii vieții religioase, morale și economice a poporului nostru: să controleze cu conștiință și să combată fără cruțare asemenea slăbiciuni, pentru că cheltuielile pe podoabe și alte lucruri fără folos, anăpse zilele bărbaților lor duși la oaste, le săbesc curajul de luptă, și prin această săcătănie greu nu numai contra intereselor înaltului Tron și a iubitei noastre patrii comune, ci și la contra intereselor binepricepute ale neamului și bisericii noastre.

Să controleze deci viața și să combată cei chemați risipa fmeilor ușoratică cu atât mai vărtos, cu cât este știu, că nu îmbrăcăminte scumpă și nepotrivită stării lor sociale dă femeilor adevărată podoabă și frumțeță, ci frumțeța adăvărată lăcădă credința conjugală, curătenia vieții trupestă și simțeteșii, evlavia și modestia, nefățărnică și buna îngrijire de treburile și ale familiilor sale.

Acestea și altele de acestea avându-le în vedere, în toată de nou datorita tuturor preoților, învățătorilor și a fruntașilor noștri cărturari și necărturari: să combată fără cruțare ori ce cheltuiă fără cumpăt și să îndemne pe toți cu cuvântul și cu pilda lor proprie la cumpăt și la cruțare atât în ale traiului zilnic, cât și în ce privește îmbrăcăminte. Și aceasta și din mai mult înțeleasă de toți, că nu putem străbate prin părțile viitorului, deci nu putem ști: ce ne va aduce ziua de mâine, pe când de altă parte este cunoscut tuturor din trecutul îndepărtat și apropiat, că au obvenit cazuri neamărate, că lucrurile de prisos, cumpărate astfel pe bani scumpi, oamenii le-au văndut cu și mâne pe prețuri brătele, și au trebuit să le vândă, ca să-și împace trebuințele zilnice netrebnicabile ale vieții.

În cât privește lucrarea pământului, preoții și învățătorii noștri să lumneze poporul și asupra importanței acestor lucrări și să îndemne pe cei rămași acasă: bărbați, femei, feciorandri și pe toți cei capaci de vreun lucru economic, să-și unească și în-

coarde toate puterile în scopul, ca nici cea mai mică parte a pământului productiv să nu rămână necultivată.

Cei ce au vite, să ajte cu vitele lor pe cei ce au, iară aceștia să vină cu brațele lor în ajutorul celor mai în stare, pentru: cu cât se vor produce mai multe bucate în țară, cu atât mai ieftină va fi pâinea și mai ușoară viața și pentru cei săraci.

Unde nu sunt boi și cai, să prindă la car și la plug vacile, precum se făcea oarecând în trecut și se practică și în zilele de acum pe la locurile muntoase, iar în lipsa totală de vite, comunele politice, conform ordinului primit dela înaltul guvern, au să cumpere vite pe garanța lor, în numărul trebuincios și să lucre cu puteri comune pământurile oamenilor.

Cine nu are sămânță, asemenea să se adreseze artisticei comunale, care va ști să procure sămânța trebuincioasă.

Cu acest prilej mai atragem cu insistență atenția tuturor asupra importanței mari a porneilor, cari sunt alimentele cele mai ieftine și cele mai sănătoase, dar de cari n'au parte foarte mulți dintre credincioșii noștri, pentru că nu i grăiesc pomii după curaj, despre ce n'au conștință în vizitările canonice făcute în cursul timpului; deci cum ar și putea să aștepte roada omul, care nu curățește omidele, crengile uscate și cele rupte sub povara rodului anului trecut, și care nu numai nu gunoșește, dar nici nu sapă în jurul pomilor, nu curăță nici mușchii, nici lăstarii de prisos astfel, că prunii sunt plini de mușchii, crengile au devenit la mulți pomi atât de dese, că abia mai sboară paserea printre ramuri. Așa stând lucrul, se impune grabnica curățire a uscăturilor, a ramurilor de prisos și îndoșești a frunzelor rămase în pomi, cari sunt pline cu ouă de omide, pe cari le pot curăți cu multă înlesnire chiar și pruncii, sub preza bătrânilor.

De asemenea se impune îngrijirea seriosă, ca nici o grădiniță să nu rămână necultivată, ci să se semene de cu vreme cu cartofi, cu salată, ciară, ziu, morcovi, pe trîngel, fasole, lădăi, crastaveți, varză și alte asemenea legume, cari vor servi nu numai pentru alimentarea proprie, ci se vor putea și vinde pentru bani frumoși.

Să nu se nesocotească apoi nici prăsirea galitelor și să se prăsescă cât mai multe, pentru că galitele sunt un articol foarte cerat și bine plătit.

Atingând ceea ce sus, trebuie să ne dăm seama de faptul, că dela noi și dela hărnicia noastră a tuturor, atâră în mare măsură, să ieșim cu bine din răul acesta mare, ce a dat peste noi, prin urmare:

Oamenilor să se invoace în memoria războaiele din 1859, 1866 și 1870, când creștinii se ajutau și se sprijineau împotriva cu dragostea și bunăvoința creștinească, dar să li se invoace în memorie chiar și războiul mai recent din Balcani când aproape toți bărbații au fost duși la arma iară bătrânii, femeile și copiii rămași acasă, au săvârșit tot lucrul câmpului și al economiei peste tot așa, că toți au avut cele trebuincioase traiului vieții, și dacă acele popoare, cu mult mai sărăcă decât poporul monarhiei noastre au știut să iasă din marele lor războiul fără să ajungă a se lupta cu foamea și cu lipsurile prea mari nu trebuie să ne perdem rădăile în ajutorul lui Dumnezeu, ci trebuie numai să avem cumpăt și împărțala bună în ale traiului, să ne încordăm nuferile la lucru ca în vremile mai de mult, când zburștii lucrău d'pă căsuri hotărât ca astăzi, ei lucrău de dimineața până seara cu sârguioșă, cu eare stăpanu' harnic lucă în holda și grădina sa.

Spre a înțelega trebuința de a ne înțorda zelul și puterile de lucru, să luăm pilda dela cei din regatul Sârbia, despre cari se știe, că bărbații petrec de ani de zile pe câmpul de război și totuși lucrurile economice câmpului nu numai n'au stagnat, ci acele s'au îndeplinit la vremea cuvenită și cu bucurie, prin femeile și copiii landrii de acasă sub conducerea bătrânilor lor.

Dacă femeile acestui neam, femei — cari nici în statură, nici în cultură și nici în ale virtuții nu întrec femeile neamului nostru — au dat probe de atâtea hărnicie și curaj, trebuie să ne întărim în credința că și românele noastre, conștii de greutatea zilelor prin cari trecem, — își vor face datorita cu tot zelul și abnegația curată, și dacă astfel vom da cu toții probe învedereate, că suntem conștii de greutatea vremurilor și suntem gata și destoinici de a ne ajuta înșine, putem fi încredințați și despre ajutorul lui Dumnezeu.

După toate acestea, renouim provocarea către iubita noastră patrie și învățătorime, ca în aceste zile grele, să deie pilda înăvărată a iubitei sale pentru popor, al cărui luminători sunt și să dovedească și statului că sunt factori, de cari trebuie să se țină socoteală, când e vorba de conducerea la bine a popoarelor țării, iar Noi rugăm și vom ruga pe bunul Dum-

nezeu cu umilință și cu toată osârdia: să vă lumineze mintea și să vă determine voia spre a înțelega și a urma acestor sfaturi părintești; brațelor muncitoare ale poporului să le deie vâjnosia și puterea de a îndeplini cu înesnire lucrările ce le stău înainte, iar munca și osteneala voastră și a tuturor, să o răsplătească cu roduri îmbelsugate și cu toate alte dăruiri pămăntesti și cerești, spre mulțumirea și liniștea noastră a tuturor și spre binele obștesc.

Arad, la 23 Ianuarie (5 Februarie) 1915.

Ioan I. Papp,
Episcopul Aradului.

Dușmanii succesului.

— Tineretului nostru. —

XII.

Steagul celor șapte voinici.

În convorbirea precedentă am tratat despre unul din cei trei dușmani cari se pun în calea succesului tinerilor. Toată tăria acestui dușman se întemeiază pe dorința firească a tinerilor de a ajunge cât mai îngrabă la capătul dezvoltării, adică la etatea bărbăției. După cum am arătat deja, răutatea acestui dușman pornește din faptul, că face pe unii să-și închipuie că, că bărbăția se întemeiază pe lucruri cari n'au de a face nimic cu ea, cum sunt: fumatul, beutura, sudalmele și vorbele necuvincioase. Puterea de atracție a acestui dușman nu are la bază plăcerea, pentru că nu este nici o plăcere să vorbești un limbaj de cărciumă, să fumezi și să bei. Dimpotrivă fumatul la început cauzează adevărate suferințe, iar ispita beuturii n'ar putea să captiveze pe atâți tineri, dacă cu senzația gustului nu s'ar uni și ideea greșită despre bărbăție.

Tineretul, spre a scăpa de cel dintâi dușman, n'are decât să judece puțin înainte de a porni pe cărările lui întortocheate. Zicem: înainte de a porni, pentru că pornit odată, puterea obiceiului și firea omului de a nu se întoarce bucuroși din drum, ajung să-l mențină pe căile cele rele și să-l împingă la demoralizare și ruină.

Tinerii trebuie să judece, că rezistența este forța adevărată care constituie bărbăția, pe când forța de lipsă spre a suportă fumul de țigară ori spre a da pe gât o butelie de șampanie, nu este decât o forță de copil. Forța bărbăției este tăria de a rezista ispitei păcatelor, de a rezista tuturor nebuliilor ce le impune lumea în numele modei.

Conduși de aceste idei, șapte tineri elvețieni din cantonul St. Gallen au hotărât să se împotrivescă obiceiului nenorocit al beuturii, căruia erau sclavi foarte mulți din tovarășii lor. Formară deci o societate de temperanță sub sugestivul nume: *Steagul celor șapte voinici*. Se întelege, lucrul nu s'ar putut face fără împotriviri, pentru că lumea nu iartă niciodată să i se jignească vre-un obicei fără pedeapsă. Dar fără să se înspăimântă, acești tineri curajoși provocară la adevărată luptă pe toți cari îndrăzniau să-și bată joc de întreprinderea lor. «Ei bine, vitejilor, — le ziceau — să vedem sunteți în stare să ne disputați prețul curajului, triumfând, ca și noi, asupra setei voastre de bere!»

Provocarea a avut efect minunat. Lașii, cari n'au avut atât curaj, ca să se învingă pe sine, s'au retras plini de confuzie. Iar ceilalți, cari văzuseră în beutură un semn al curajului bărbătesc, au triumfat asupra răului lor nărav și s'au grupat în număr tot mai mare sub *steagul celor șapte voinici*.

Și să nu credeți, că acesta e un caz izolat. Nul în toate țările civilizate tineretul începe să-și dea seamă, că e numai minciună în fanfaronadele absurde, care lă făcut să rătăcească până acum. Pretutindenea se întemeiază societăți de temperanță și de abstenență. E bine să avem și noi oare care idei despre aceste, spre a ne însufleți de ele și a le imita.

În Statele-Unite este o societate de abstenență, numită *Bunii Templieri* care numără printre membrii săi 40,000 de copii. În Canada și în coloniile engleze încă sunt asociațiuni similare.

În Anglia sunt grupări de tineri, care poartă un nume foarte semnificativ. Se numesc *Bands of Hope*, tovarășii nădejdiei, pentru că nădejdea tineretului precum și nădejdea ce le leagă patria de acesta, se razimă de fapt pe trezvie și temperanța lui. Aceste tovarășii de tineri abstenenți, dintre cari unele au deja o existență de jumătate de veac, în 1901 se ridicau la considerabilul număr de 29,000 cu 3,536,000 de membrii. Afară de ordinul *Bunilor Templieri*, mai sunt în Anglia și multe altele. Și trebuie să ne însemnăm, că copiii englezi, în urma educației și caracterului lor, sunt cei mai liberi dintre toți copiii Europei.

În Belgia sunt asociațiuni, în care copiii sunt admiși dela vârsta de 11 ani

și se angajează pe cuvântul de onoare, că nu vor bea rachii înainte de 20 de ani și se vor folosi numai cu moderație de vin și de bere. În 1899 aveau câte o asociație de felul acesta 2700 de școale și preste tot numărau 50,642 membrii din populația școlărească. Dela începutul acestei cruciade au făcut votul de abținere 142,622 de școlari dela școlile primare. Această propagandă s'a extins asupra seminarilor, gimnaziilor, asupra institutelor de binefacere și a caselor de corecție și publică o revistă buletin pentru copii, în limba germană și franceză cu numele *Morgenstern-Étoile du matin*.

În Franța s'a întemeiat în 1896 o societate în contra întrebuințării beuturilor spirituoase. Această societate în 1900 avea 700 secțiuni de școlari, pentru care publică și o foaie specială.

În Elveția sunt asociații de abținere la universități și la gimnazii și în 1900 *Uniunea* acestora, cu numele *Helvetia*, numără 110 membrii grupați în 11 secțiuni. Ordinul Bunilor Templieri se recrutează dintre școlari și numără 300 de abțineri. În Elveția franceză este o asociație particulară asemănătoare, *Speranța*, întemeiată în 1892 de un student. Această asociație în 1897 avea deja 80 de secțiuni cu 2,800 de membri.

În Germania, cea dintâi ligă de copii de felul acesta a fost întemeiată în 1843 de capelanul Selig v. Osnabrück, care în 1845 intrunise deja 30.000 de asociați. În lecțiile ce le făcea v. Osnabrück în școale cu privire la această temă, nu arareori a văzut băieți entuziasmați cum ridicau mâinile, cerând să facă votul de abținere. Dar — și aceasta dovedește cât e de greu acest lucru — mulți nu și-au ținut promisiunea.

De prin 1884 s'a pornit o mișcare nouă în favorul abținerei, întreținută mai cu seamă de societățile studenților universitari catolici. Profesorii încurajează foarte mult această mișcare, iar în unele state este obligatorie o instrucție specială în contra alcoolului.

În Spania, unde abuzul de beutură la clasele mai cu stare nu este așa obișnuit, societățile de temperanță între studenți nu s'au dovedit de necesare. Ar fi însă de dorit, să se înființeze și aici între tineri societăți de nefumători, un lucru de altfel care s'ar putea realiza pretutindena și ar avea urmări binefăcătoare.

Când autorul acestei scrieri între 15 și 20 ani a fost student la Barcelona, prieten studenții barceloneni din societatea mai bună domnia ideea, că fumatul e vulgar și dovedește lipsă de bun gust. Această considerație, desigur foarte cuminte, a contribuit, ca mulți tineri să nu se atingă de țigaretă și între aceștia erau unii, cari nu puteau fi socotiți tocmai modele de virtute.

În anii din urmă s'a întemeiat o instituție nouă pentru tineri, instituția cercetașilor, anume chemată să rețină pe tineri dela tot felul de abuzuri și să-i crească bărbați adevărați și oameni de inimă și inițiativă. Sub steagul cercetașilor, *voinici* și ei în felul lor, alargă azi floarea tinerimei tuturor neamurilor din Europa, mână de dorul de a se educă în bărbăția adevărată.

De aceea, iubiților tineri, alungați din gândul vostru *bărbăția imaginată*, dacă vreți să ajungeți, când vă va sosi ceasul, *bărbați, cari au ceva și în suflet*, nu numai țigara în gură și păharul în mână! Ajuțați-vă unul pe altul; formați societăți de nefumători, rețineți-vă dela *ori ce beutură* și dela vorbele necuviințoase și vă înșirați în rândurile *celor cercetași!* Dacă veți face așa, într-o zi desigur vă veți număra printre *favoriții succesului* st.

Războiul.

În Bucovina Rușii au făcut mari eforturi, ca se țină în loc trupele noastre până le sosesc ajutoare noue din Basarabia, dar planul nu le-a succedat. Trupele austro-ungare și cele germane înaintează pe linia Cernoviț-Colomea atât de repede, încât Rușii neconținut trebuie să se retragă în fugă mare. În Carpați asemenea au încercat Rușii să se afirme de nou, dar atacurile lor au fost zdrobite de tot. Înaintarea trupelor noastre se face însă aici cam încet, pentru că topindu-se zăpada, apele sunt mari și drumurile striccate. Trupele germane au avut învingeri noue asupra Rușilor, iar la lacurile mazuriene perderile Rușilor fac după socoteala exactă germană 250,000 de oameni, morți răniți și prizonieri, apoi peste 300 de tunuri și multime mare de mitralieze

și care cu muniții. În Franța și Belgia Germanii au mai făcut prizonieri câteva sute de soldați din armatele aliate, în general însă luptele stau pe loc. În Galiția și Polonia se continuă cu focul viu de artilerie. Pe mare submarinele germane fac mereu bravuri, scufundând vase engleze.

Governorul Bosniei în Banjaluka.

Despre vizita generalului comandant și șef al țării, Stefan de Sarkotici în Banjaluka, „Neue Freie Presse” scrie între altele următoarele:

„Noi șef al țării, dl Sarkotici, a fost primit la 12 Februarie a. c. în mod sărbătoros la Banjaluka, și a răspuns tuturor autorităților și confesiunilor, cari l-au salutată. Pe când la manifestările de loialitate ale episcopului romano-catolic, Fra Ivo Grcic, ale judecătorului șeriatului, Sadic Efendi Dzumbur, ale pastorului luteran Wilhelm O'her, și ale rechinului Pukas Keller, a răspuns, apreciând fără înconjur buna încredințare a bisericilor reprezentate de acestia, față de metropolul să base Vasile Poppovici a observat, că speră, că și asigurarea lui de loialitate este sinceră. „Eu singur, — a declarat generalul Sarkotici — sunt de origine sudslavă și mi s'aduc aminte din tineretea mea, cum în patria mea, Croația, Sarbi n'au rămas niciodată împoia Croaților în ceea ce privește loialitatea și fidelitatea față de împărat. Amândouă aceste popoare au fost deopotrivă ruzim pe seama Tronului.

Cu atât mai cu mare durere a trebuit să fiu, ce s'a petrecut și ce s'a mai întâmplat încă și astăzi. Bândărea și bunăvoiața admistrativă față de popor a fost tălmăcită de către conducătorii poporului drept slăbiciune. Preoțimea, chemată a cutva suflul poporului, a pus în spiritul lui învătătorimea, căreia îi era încredințată educarea spiritului, l-a înveninat. Timt salutului meu poporului. Adevărat, că și acum poporul încă răspunde de cele ce s'au petrecut dar inovații principale rămân totuși aceia, cari au dus poporul în rătăcire: preoții și învățătorii. Aceste mari pagube cauzate au să fie reparate. Preoțimea și învățătorimea trebuie să se angajeze pe noi căi și să dădăscă, că vor lucra de aici încolo în sensul vederilor mele.

Când însă această așteptare nu s'ar împlini, atunci se vor găsi alții, cărora li se va încredința bunul petros al statului, conducerea inimii și a sufletului poporului spre liniște deplină. Situația trebuie să se schimbe. Bosnia și Herțegovina sunt legate nedestărmabil de monarhie, și așa au se remana în vece! Iar împotriva tuturor elementelor subversive se va proceda cu cea mai mare asprime, fără considerații!..

Credem, că cuvintele acestea, rostite la adresa preoțimei și învățătorimei sârbești din Bosnia și Herțegovina, se referă la educația dată lui Princip și celorlalți criminali, cari au sevrăsit omorul dela Saraievo, provocând prin fapta lor marele războiu, deslănțit asupra Europei întregi. Dar e dovedit, că Princip și tovarășii sei si au primit educația de asasini în Sârbia, nu acesă la ei, și de aceea am și înțeles doară războiul în contra Sârbiei. Afirm deși, că n'ar fi tocmai corect să se pună vina, pentru faptele unor descoperări și fanatizați de alții, asupra întregii preoțimi și învățătorimi din țările anexate. Criminali s'au răsut și se vor naște în sânul popoarelor celor mai cule, la cari se dă cea mai mare îngrijire educației și instrucției publice, fără ca să cadă vina pentru faptele lor asupra celor ce i-au educat.

NOUȚĂȚI.

Armata României. Conform datelor apărute în zăre bucurestene, efectivul armatei române după mobilizare este de 650.000 soldați. Armata e împărțită în 5 corpuri, care se găsesc în următoarele orașe: București, Iași, Craiova, Galați, și Constanța. Totalul armatei cuprinde: 80 regimente de infanterie, 10 batalioane de vânători, 20 regimente de cavalerie, 5 divizii de tren, 25 regimente de artilerie de câmp, 5 regimente de artilerie pedestră și 5 batalioane de pionieri. La acestea se mai adaugă: Un regiment de gardă regală, un batalion de artilerie grea, un batalion de artilerie de munte, un regiment de artilerie călărească și unul de artilerie de fortificații, care are 32 de companii și formează garnizoana fortificațiilor din împrejurimea Bucureștilor. Fortificațiile acestea se întind pe 72 kilometri patrăți cu 18 forturi. În sfârșit armata română mai are: un batalion de pionieri de fortificații, unul pentru căi ferate, unul pentru clădirea de poduri, și unul de aviatori, telegrafe fără sârmă și de automobile.

Românii ostatici? Așa s'ar sese o g zeli sovniștii din Budapesta, pentru a speria pe cei din România, că noi, frații lor, suntem niște ostatici în țara aceasta, puși la discreția stăpânirii. Un comunicat oficial spune acum, că expresia folosită n'a fost de loc norocoasă și că nime nu s'a gândit vreodată, nici cei dela foaie cu pricina, să facă răspuzători pe Români dela noi pentru politica Românilor din regat.

Luptele dela Przemysl. Corespondenții de pe câmpul de războiu ai ziarelor mari dela Moscova scriu, că în zile din urmă s'au dat lupte aspre împrejurul cetății Przemysl, la care au luat parte și aeroplane rusești. Garnizoana din cetate se apără cu îndărnicie extraordinară. Atacul din urmă al armatei împresurătoare rusești, asupra forturilor exterioare, a fost însoțit de pierderi foarte mari pentru ruși; deoarece tunurile grele de fortificații ale armatei austro-ungare lucrează excelent.

În contra războiului. Manifestațiuni imponente s'au ținut săptămâna aceasta în Roma, Veneția, Milano, Firenze și în alte orașe italiene, protestând împotriva participării Italiei la război.

Biserica nu e loc de agitare. Din Roma se anunță, că papa a rugat episcopatul din Franța și din Anglia să facă atenți clerul, ca la serviciile divine totdeauna să se întrebuințeze limba latină creștină, și înainte de toate să nu se abuzeze de biserică, făcându-o mijloc de agitație împotriva altor națiuni.

D'ale căilor ferate. Trenul, ce sosea din Copșa mică la Sibiu dimineața la 7 ore 12 minute și pleca dela Sibiu spre Copșa mică la 1 oră după amiază, se sistază pe timp nedeterminat.

Case părăsite. În Varșovia stau astăzi goale patru mii de locuințe. Faptul se explică prin încredințarea, că în fiecare zi oamnenii părăsesc în mare oragă; căi se tem de apropierea armatelor germane și austro-ungare și de impresurarea Varșoviei.

Pașapoarte pentru străinătate. Cei ce vor să călătorească în Germania, sunt făcuți atenți, că în imperiul german sunt valabile numai pașapoartele eliberate după 1 Octombrie 1914. De sine înțeles, că și pașapoartele acestea au să fie însoțite de fotografia proprietarului lor și de clauza obliguță.

Tifosul și alcoolul. Omul, care trăiește cumpătat, — scrie o revistă antisocială — are cel puțin 90 pe șanse din 100 de însănătoșire. Omul, care a avut grijă să se alcoolizeze deabinelea are cel mult 10 șanse de însănătoșire din 100; dacă a bătut zdravăn șansele lui de a scăpa de boala grea a tifosului sunt încă mai puține. Microbul tifoid are necaz mare pe alcoolice. Mulți oameni își închipuie, că pot răsturna legile naturale privind prin fundul unui pahar de bere; dar natura guvernează cu o mână de oțel și legile ei nu pot fi călcate.

Fii crutători în alimente. Împăratul Wilhelm, trecând zilele acestea pe la Lotzen, a declarat în fața multor ofițeri, că așteaptă dela fiecare cetățean al împărăției să fie astăzi crutător în consumarea alimentelor de tot soiul.

Pedeapsă pentru falsificarea laptelui. Poliția sibiană a pedepsit săptămâna aceasta patru persoane, care au adus în piață lapte mestecat cu apă. Persoanele pedepsite sunt: Mihal Schunn, din Șalimbăr, osândit la 5 zile arest și amendă de 200 coroane; Ion Mălai, Ana Iacob și Ana Bucșa, toți trei din Mohu, osândiți la arest de câte 2 zile și amendă de câte 50 coroane.

Partidul păcii. Zăarul italian *Tribuna* primește următoarele din Paris: Poinecaré, președintele republicii, a ajuns în mare conflict cu politici, cari se țin de partidul lui Cémenteau și Caillaux. Poinecaré vrea să continue războiul cu orice preț până la extrem, ear partizanii lui Caillaux și Cémenteau pregătesc opinia publică pentru a mijloci pacea cu Germania.

Pregătiri militare. Din Japonia se vestește, că pregătirile militare în contra Chinei se fac în mare grabă. Pe vasele de războiu, au fost imbarcați douăzeci de mii de soldați. Cam 30 de pantere încrucșează apele din vecinătatea Chinei. S'au mobilizat goteșii din trei clase de etate, ear în Coreea s'a proclamat starea de asediu. Astfel armata japoneză va se sosi în Europa, să ajute pe cei strămorți, ei va rămăcea acolo departe, în țara floarei albe de cireș.

Al doilea împrumut de război. La începutul săptămânii viitoare are să apară în Germania prospectul pentru subscrieri la al doilea împrumut german de război. Pentru noua emisiune se arată în toată țara un viu interes, și astfel nu începe încet, că și această operație financiară va reuși pe deplin.

Dela Reims. Granatele germane au aprins în mai multe locuri orașul celebru al Reimsului. Un bombardament violent a comorât peste două sute de persoane civile. Numeroși cetățeni s'au refugiat într-o noapți la Paris.

Boicotarea continuă. După Viena vine Grațul. Din acest oraș se vestește, că boicotarea carnei de porc și a unsoarei a luat considerabile dimensiuni. În fața măcelăriilor s'au produs demneții și luni mari demonstrații în contra urecării preturilor. A trebuit să intervină poliția. Măcelarii au fost necesități să înceteze cu vânzarea, căci nu s'a găsit nici un singur cumpărător de asemenea articole.

Dela spitalul militar. A murit Mercuri și va fi înmormântat astăzi, Vineri, la orele 3 d. a. din casa mortuară a spitalului de garnizoană din loc, tunarul *Iosif Brassai*, din comitatul Treiscaune, după ritul evangelic-reformat. A murit glotășul *Vladislav Lăscu* din comuna Branșea, comitatul Hunedoarei. În etate de 38 ani, și va fi înmormântat astăzi, în 26 Februarie n. la orele 2, după ritul gr-oriental, din casa mortuară a spitalului de garnizoană din loc.

Publicație pentru instrucția poporului. Primim la redacție bușura în limba maghiară: *Călușul dreptului electoral*, a examenelor pentru obținerea acestui drept, și despre certificatele cu fotografie, (*Válaszó jog vizsgák, ar ké es igazoltatás k utmutatój*), carte întocmită de *Gyerkos Mihály* învățător-director la Székelyudvarhely. Cuprinde multe informațiuni folositoare și modelul de petiție. Prețul bușurii 1 cor. 20 fil. De vânzare la librării și la autor.

Daruri în oauă pentru soldații noștri bolnavi. Cum în spitalele din Sibiu se găsește un mare număr de soldați români răniți și, în urma morbului greu, slăbiți în putere, ei cu mare lipsă de mâncări (alimento) hrănitoare și încălțătoare, iar ei se numără hrana cu oauă — se face prin aceasta apel la inimile simțitoare de pe satele noastre și în deosebi către preoțesele, învățătoarele, notăreșele, primăresale și celelalte femei fruntașe să binevoiască a aduna dela cei cărora le stă în putință oauă pe sama soldaților noștri bolnavi. O uale adunate să se predea, pe lângă consemnarea unei *Valeria Beu* (Sibiu, Piața mare Nr 23) Despre oauăle dăruite se va da socoteală publică.

La așezământul umanitar numit „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”, au fost primiți următorii membri noi: Maria Totan n. Căndeș, soție de econom (Sebeșul superior), Arsenie Vostinaru, învățător penz. (Tincova), Maria Iacob n. Joandrea, Maria Teglaru n. Aron, preoțesă și Iustin Teglaru, parch (Deag), Gizela Darvas n. Lergyal, văd. Agnes Lergyal n. Lukó, Alexandru Făraș, măestru croitor. Nicolae Ciugudean, comerșant (Vingard), Traian Petrișor, parch, Livia Petrișor n. Bălăban, preoțesă, Georgeta Săntea, econ. (Gustărița), Lucretia Furdui n. Olariu, soție de învățător, George Furdui, tov, Iosif Olariu, inv. emer. (Gurasada), Paraschiva Duma n. Henteș, Petru Simțion, funcț. la „Albina” și soția sa Cornelia Simțion n. Duma, Marta Belu n. Pușș, văduvă de învățător (Luncăușul de sus), Ilie Belu, curșor de bancă, Maria Gărbacea n. Pinciu, Ioan Gărbacea, expeditor consist., Simona Drotleff, curșor, Paraschiva Trifan n. Brașovean, soție de muzicant, Nicolae Trifan, muzicant, Magdalina P. Boagăar, econ. și Stana Faur n. Ismu (Rășinar). Cassariatul Reuniunii a plătit ajutoarele statutare după membrii propoși: Ioan Lugojan, pardositor Ne Răpuntean, econ. (Sângătin), Mar Cruceat econ. (Rășinar) și Alăm Roman, neguțator (Sebeșul de jos) și cari numărul membrilor decedați din sinul Reuniunii a ajuns la 243.

Bioscopul Apollo din Găssls-hofhaus va reprezenta numai Vineri în 26 Februarie n 1915: *Serată detectivă*. Program: O aventură de scaldă, umoristic. Sorrento și Salerno, după natură. Nevasta autorului, comedie. Locul spiritelor, dramă criminală în 3 acte. În rolul principal: Cleo Tartarini. Iuliu are dureri de mazăre, umoristic.

Teatru.

Sâmbătă, în 27 Februarie, a două oară: *Sânge vienez*, operetă în 3 acte, muzică de I. Strauss.

Nr. 29/1915 of. ppresb.

3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă parohia din parohia de clasa a II-a Măgoaja prin aceasta se deschide concurs cu termen de 30 zile...

Emolumentele împreună cu postul de capelan sunt jumătate din toate venitele preoțesti din parohie.

Concurenții la acest post au a-și așterne rugărite instruite în înțelesul normelor în vigoare, în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiterial și a se prezenta, cu observarea dispozițiilor din regulamentul parohial, în vreo Duminecă ori sărbătoare la biserică parohială spre a-și arăta deservirul în cântări și a predica, eventual a servi și a predica...

De ș, 25 Ianuarie 1915. Oficiul protopresbiterial al tractului greco-oriental Deș în conțelegere cu comitetul parohial competent.

Teodor Hermann protopresbiter.

A apărut

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei și Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-or. ort. română

În care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluște-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunile înainte de împărtășirea cu s. cuminecătura ale marelui Vasile și Ioan gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. cuminecătura; rugăciunile de seară și rugăciunea cinstei cruci.

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană, și se vinde legată frumos, în coloare roșie, cu 40 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar. Revanzătorilor li se dă rabat 20%.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluște-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seară; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către Domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană, și se vinde legată în coloare roșie și vânată cu 20 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preoților, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din război, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

În „Biblioteca meseriașilor români”

au apărut:

- Nr. 1. A. Kotzebue: Nepotul răsfățat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șuluțiu prelucrată de T. V. Păcățian) -60
Nr. 2. I. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca. -50
Nr. 3. Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru cei ce voesc a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barănuș. -60
Nr. 4. Ioan Lupean: Bucovina n'a învățat și umblă la înșurat, sau Vlăduțul mamei. -40
Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierile vieții. Partea I. Carierile economice, industriale și comerciale. -60

Se pot procura dela Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Prăvălia se discompune total.

Desfacere totală concesionată.

- De argint veritabil inele și cercei dela cor. -40 în sus
" " " broșe și acățătoare (juju) " " -40 "
" " " ceasuri " " 4- "
" " " brățare și nasturi " " -50 "
Bastone de preumblare și de călărit de argint sau montate cu argint " " 3- "
De argint veritabil lanțuri de ceas " " 1-30 "
" " " tabachere " " 8- "
" " " tacâmuri obiecte de lux, decorație de masă de tot felul cât se poate de ieftin după greutate.
Aur verit. 14 carat. inele, cercei " " 3- "
" " " lanțuri de ceas " " 14- "
" " " ceasuri de dame " " 15- "
" " " brățare " " 12- "
" " " acățătoare (juju) " " 4- "

Toti artiile în aur veritabil de 14 carate, cu veritabile briliante, diamante, pietriscumpe, după greutate, cât se poate de ieftin.
Cele mai fine corfe de argint de China. dela cor. 180 în sus
" " " vase de flori " " 180 "
" " " decorații de lucruri de lux, decorații de masă și pereți, tacâmuri Bendorfer și Cristofle, în alegere mare și cât se poate de ieftin.
Fiecare obiect de aur și argint e probat și examinat oficial, și provăzut cu insignia oficială. Afară de asta se garantează și în scris pentru veritabilitate.
Mai departe recomand ceasuri de buzunar de nickel, oțel, golding, argint nou " " 250 "
Ceasuri de perete " " 3- "

Nomai cu bani gata!

Rog pentru sprijinul Otoratului public, cu stimă:

IULIU ERŐS,

prăvălie de oroloage, juvaericeale, aurării, argintării și argint de China, Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

(2) 13-24

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Călimdarul arhidiecezan pe anul 1915

cu Șematismul autentic al bisericii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania Partea literară conține lucrări foarte interesante.

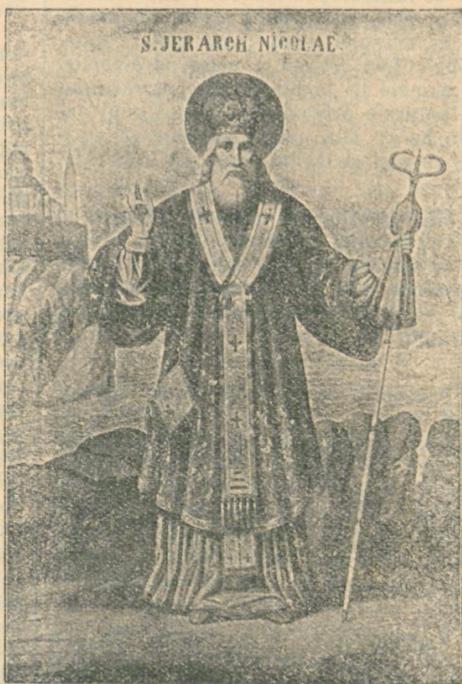
Prețul 80 fil, plus porto poștal 20 fil.

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orice mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

- I. Adormirea Maicei Domnului
Bunavestire
Nașterea Domnului Iisus Christos
Fuga la Egipt
Iisus în biserică de 12 ani
La nunta din Cana
Iisus pe mare
Invierea lui Lazar
Schimbarea la față
Rastignirea lui Iisus Christos
Punerea în mormânt
Invierea Domnului
Înălțarea — Floriile
Taerea împrejur
Nașterea Maicei Domnului
Pogorârea Duhului sfânt
Nașterea sfântului Ioan Botezătoru
Grigorie, Vasilie și Ioan
Adormirea sfintei Ane
Aflarea capului sf. Ioan Botezătoru

- II. Iisus pe Cruce
Înălțarea sfintei cruci
Ilie prorocul în carul de foc
Tăierea capului sf. Iovani
P. Grigorie teologul
Sf. Vasilie
III. Botezul Domnului
Constantin și Elena
Sfântul Dumtru călare
Sfântul George
Maica Domnului
Petru și Pavel
Arhanghelii Mihail și Gavriil
P. Ioan Gură de aur
PP. Ioachim și Ana

- IV. Arhanghelul Mihail
" Gavriil
Apostol ori-care
Domnul Christos
Iisus în muntele Maslinilor
Sf. Dumtru
Sf. George
Ilie Prorocul
Ioan în pustie
Sfântul Nicolae
" Simeon
" Andreiu
Evangelistul Ioan
" Luca
" Marcu
" Mateiu
Prorocul Zaharia
Apostolul Iacob
" Filip

Table with 4 main groups (I-IV) and 5 sizes per group, listing dimensions in cm and corresponding prices.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, finches și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru prapori din orice fel de materii și de orice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile